

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/69/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3219200342
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3219200342.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloletých N., E., E., W., D. a G., v konaní zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny D., pracovisko R. deti rodičov: matky M., a otca A., za účasti Krajskej prokuratúry F., o nariadenie výchovného opatrenia a ústavnej starostlivosti na odvolanie rodičov proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 2.októbra 2019, č. k. 3P/30/2019-288, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 2.októbra 2019, č. k. 3P/30/2019-288, súd prvej inštancie zrušil neodkladné opatrenie Okresného súdu Bánovce nad Bebravou nariadené uznesením zo dňa 28.08.2019, č.k. 3P/30/2019-190, nariadil nad maloletými ústavnú starostlivosť, ktorá bude vykonávaná v V.. Matke a otcovi uložil platiť výživné pre každé z maloletých detí vo výške 30 % zo sumy životného minima podľa osobitého predpisu vždy do 15-teho dňa v tom ktorom mesiaci vopred na účet V. s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že výchova maloletých detí je vážne ohrozená. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že toho času ani jeden z rodičov nie je spôsobilý a plne schopný zabezpečiť deťom riadnu starostlivosť, rodičia nepreukázali zodpovedný prístup k plneniu uložených úloh, ktoré by zlepšili ich rodinné a sociálne pomery, spolupráca s rodičmi bola prerušená. Rodičia v súčasnosti zmenili zamestnávateľov, pracujú na zmeny v spoločnosti E. v R.. Zo záverov znaleckého posudku č. XX/XXXX z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých (č. l. 196 - 244) jednoznačne vyplynul záver, že mal. deťom bolo správaním a konaním matky spôsobené fyzické a psychické utrpenie, nakoľko matka voči nim konala a vystupovala maladaptívne, používala neprimerané tresty a postupy. Mal. deti vykazujú znaky syndrómu CAN, čo je nedostatočné napĺňanie potrieb dieťaťa - biologickým, emočných, bezpečia, istoty a tým dochádza k závažnému narušeniu až trvalému poškodeniu vývoja, osobnosti, sebedovania a medziľudských vzťahov. U mal. detí možno hovoriť o psychickom a emocionálnom týraní, ako i o telesnom týraní a zanedbávaní. Mal. deti pri pohovore zhodne uviedli, že matka ich zvykla opakovane biť, robila im zle, a to hlavne, keď bola pod vplyvom alkoholu, a vtedy mávali aj modriny. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí o umiestnení mal. detí do ústavnej starostlivosti prihliadol najmä na závery znaleckého posudku ako i na stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý poukázal rovnako na neadekvátne správanie matky detí pri výchove, ktorá im svojim konaním spôsobovala fyzické a psychické utrpenie, neprimerane deti trestala, otec vedel o správaní matky voči mal. deťom, avšak ostal nečinný a nepodnikol žiadne kroky k tomu, aby sa toto konanie matky

už ďalej neopakovalo. Zo znaleckého dokazovania je evidentné, že mal. deti vykazujú znaky syndrómu CAN vo forme psychického, emocionálneho týrania, telesného týrania a zanedbávania. Z uvedených dôvodov preto dospel k záveru, že život a zdravie mal. detí by boli v osobnej starostlivosti rodičov ohrozené a za daných okolností jediným riešením ako zaručiť riadnu výchovu a starostlivosť o mal. deti je ústavná starostlivosť. Súd prvej inštancie preto v súlade s § 54 ods. 1, 2, 3 a 5 Zákona o rodine nariadil ústavnú starostlivosť nad mal. deťmi a zároveň určil, že táto bude vykonávaná v V.. Súd prvej inštancie však podotýka, že pre ústavnú starostlivosť je charakteristická dočasnosť, teda ide o prechodné riešenie, ktoré možno zrušiť, ak nastanú vhodné okolnosti pre výchovu maloletých detí zo strany ich rodičov. Vychádzajúc z príjmových a majetkových pomerov rodičov mal. detí, ktorí v septembri 2019 zmenili zamestnanie a toho času sú zamestnaní v spol. E. s prihliadnutím na ich celkové príjmy a výdavky, zaviazal oboch rodičov mal. detí k povinnosti prispievať na výživu mal. detí I. sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima určenej osobitným predpisom na každé nezaopatrované dieťa, ktoré budú obaja rodičia poukazovať na účet V.. Keďže súd meritórne rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti nad mal. deťmi, zároveň zrušil nariadené neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 3P/30/2019 - 190 zo dňa 28.08.2019, ktorým bolo mal. deťom nariadené výchovné opatrenie prostredníctvom pobytu v zariadení V. najdlhšie na dobu v trvaní 6 (šesť) mesiacov na zabezpečenie odbornej pomoci mal. deťom a úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. detí a to s poukazom na ust. § 363 Civilného mimosporového poriadku, nakoľko pominul zákonný dôvod, pre ktorý bolo toto neodkladné opatrenie nariadené. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku. Vec právne posúdil podľa § 54 ods. 1, 2 a 5, § 55 ods. 1, § 62 ods. 1 - 5, § 75 ods. 1, § 81 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine.

2. Proti tomuto rozsudku v rozsahu nariadenej ústavnej starostlivosti podali rodičia včas odvolanie. Navrhli, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V úvode namietali voči preloženiu detí do V.. Toto preloženie označovali za necitlivé a proti záujmom detí, nie na ich prospech, pretože v zariadení V. sú zvyknuté, páči sa im tam a sú spokojné. Uvedli, že majú odvolaciu výhradu proti častiam výrokov, ktoré zaväzujú oboch rodičov platiť výživné na každé dieťa každým z rodičov vo výške 30 % zo sumy životného minima to znamená k mesačným plátbám vo výške 27,79,- eur na každé dieťa, čo je mesačný výdaj po 166,74 eur pre každého z rodičov, spoločne 333,48 eur. V závere odvolania však uvádzajú, že sa nevyhýbajú povinnosti podľa § 62 ods. 1-5 Zákona o rodine. Navrhli súdu uprednostniť rozhodnutie, aby sa všetky deti vrátili do domovského prostredia, kde majú vytvorené dostatočné podmienky. Zmenili zamestnania s cieľom zabezpečenia dostatočného príjmu k potrebám rodiny. Matka abstínuje a spoločne dodržia všetky požiadavky sociálnej kurately. Deti spoločne vyjadrujú požiadavku vrátiť sa k rodičom, pretože majú k obojmu rodičom dobrý vzťah. Plnia všetky požiadavky sociálnych pracovníkov, no oni im opakovane kladú ďalšie a ďalšie podmienky, len aby sťažili priebeh ich stretnutí. Žijú v trojizbovom byte, kde sú pre život 8 člennej rodiny vytvorené dostatočné podmienky na spoločné bývanie. V prípade nesúhlasu odvolacieho súdu s rozhodnutím o prepustení detí do domáceho prostredia navrhujú rozhodnúť ponechať deti v zariadení V., kde sú ochotní prispievať sumou 333.48 EUR na dobu 6 mesiacov od rozhodnutia súdu s výzvou sociálnej kurately znova preskúmať podmienky rodiny. Spolupracujú s úradom sociálnych vecí. Ukončili sa ataky matky voči deťom a znova sa vytvorili podmienky na harmonický vývoj detí. Popreli, že by udávali zavádzajúce informácie, vyhýbali sa spolupráci a plnili zadané úlohy len formálne. Pracovníčka kurately má voči nim animozitu a nekoná profesionálne. Práve deti demonštratívne sebapoškodzovaním a útekmi dávajú najavo svoj vzdor, ak sú im kladené opakovane prekážky návratu do rodiny. Je pravdou, že voči rodičom mal. detí bolo začaté trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Podklady k údajným pokleskom rodičov dali tí istí pracovníci sociálnej kurately, ktorí robia právne prekážky v občianskych konaniach. Namietali znalecký posudok z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých, ktorý podľa nich vychádza z nedostatočných podkladov a osobných zistení. Nie je vecne správny, je zavádzajúci, nemohol byť vyvodený záver, že mal. deťom bolo správaním a konaním matky spôsobené fyzické a psychické utrpenie nakoľko matka voči nim používala neprimerané tresty a postupy. To je minulosť. Poukazovali, že rozhovor s deťmi za účasti znalca trval len asi 1 hodinu, čo nie je na podklad na znalecký posudok, pritom za hodinu mal znalec vypočuť 6 detí. Znalec vychádzal výlučne z listinných podkladov od 01. 02. 2019 do 04. 04. 2019 a odovzdaný bol dňa 09. 09. 2019. Z jeho obsahu a záverov vychádzal aj súd. Znalecký posudok sa nezaoberal reálnym stavom ku dňu rozhodnutia súdu, pretože kvalitatívne a kvalitatívne sa ich správanie zmenilo k lepšiemu, čo nebolo zohľadnené ani znaleckým posudkom ani súdom. Súd mal skúmať aj časový a kvalitatívny posun prístupu rodičov k svojim povinnostiam,

správaní. od marca do októbra 2019. Možno v marci bol dôvod na konanie v oblasti sociálnych vecí, ale si uvedomili svoj lapsus a vykonali všetky opatrenia k náprave.

3. Prokurátor okresnej prokuratúry k odvolaniu rodičov uviedol, že navrhuje odvolanie ako vecne správne potvrdiť. Z vykonaného dokazovania v predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že výchova maloletých detí v rodinnom prostredí je vážne ohrozená, pričom ani jeden z rodičov nie je schopný zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté deti. V danej veci bolo zároveň zistené, že neprichádza do úvahy ani náhradná osobná starostlivosť, nakoľko nebola zistená žiadna fyzická osoba z radov príbuzných či iných blízkych osôb, ktorá by bola schopná sa o maloleté deti v potrebnom rozsahu riadne postarať a súčasne je dôvod na skonštatovanie, že predchádzajúce výchovné opatrenie podľa § 37 Zákona o rodine nevedlo k náprave. Keďže rodinné prostredie nezaručuje riadny psychický, fyzický a sociálny vývin maloletých detí, nie je za súčasného stavu možný návrat detí do rodinného prostredia. K uvedenému názoru dospel zhodne prokurátor, kolízny opatrovník, ako aj súd najmä, ale nielen na podklade vykonaného znaleckého dokazovania. Zo záverov znaleckého posudku č. XX/XXXX z odboru psychológia vyplýva, že maloletým deťom bolo správaním a konaním ich matky spôsobené fyzické a psychické utrpenie, matka voči nim vystupovala maladaptívne, používala neprimerané tresty a postupy. Maloleté deti vykazujú znaky syndrómu CAN - nedostatočné napĺňanie potrieb dieťaťa - biologických, emočných, bezpečia, istoty, čím dochádza k závažnému narušeniu až trvalému poškodeniu vývoja, osobnosti, sebavedomia a medziľudských vzťahov. Znalec v posudku skonštatoval, že u maloletých detí možno hovoriť o psychickom a emocionálnom týraní, ale aj telesnom týraní a zanedbávaní. Bez významu nemôže zostať ani tá skutočnosť, že v súčasnosti je proti matke maloletých vedené trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona. Uznesenie o vznesení obvinenia sa v trestnom konaní vydáva až po zabezpečení takých dôkazov, ktoré odôvodňujú vyššiu mieru istoty, že sa stal skutok, ktorý je uvedený ako konkrétny trestný čin a že tento skutok spáchala podozrivá osoba. Hoci na jednej strane je potrebné prisvedčiť tvrdeniu rodičov, že u nich došlo k určitému zlepšeniu a snahe o riešenie situácie, faktom zostáva, že s poukazom na závery znaleckého posudku, ako aj prebiehajúce trestné stíhanie voči matke je nesporné, že život, zdravie a riadny vývoj maloletých detí by v priamej starostlivosti rodičov, a to najmä matky, mohli byť ohrozené, pričom ani predchádzajúca pasivita otca pri riešení problematických situácií v rodine nedáva záruku, že by k obdobnému maladaptívnemu správaniu voči deťom nedochádzalo aj v budúcnosti. Preto je v súčasnosti v danom prípade jediným riešením nariadenie ústavnej starostlivosti.

4. Kolízny opatrovník k odvolaniu rodičov navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a uviedol, že súd mal k dispozícii listinné dôkazy, ktoré preukazovali skutočnosť, že rodičia maloletých detí podávajú zavádzajúce informácie, nespolupracovali a nespolupracujú so zainteresovanými subjektmi a plnili zadané úlohy len formálne, preto sa CDR F. rozhodlo dňa 29.07.2019 spoluprácu s rodičmi mal. detí ukončiť, keďže táto neplnila svoj účel. Matka bola motivovaná k spolupráci s psychológom RPPS ÚPSVaR D., pracovisko R., zúčastnila sa celkom 5 konzultácií do 04.06.2019, na ďalšie stretnutie neprišla, svoju účasť neospravedlnila, psychologičku RPPS tunajšieho úradu žiadnym spôsobom nekontaktovala i napriek skutočnosti, že na to bola upozornená zo strany pracovníkov SPODaSK. Matka mala tendenciu plniť zadané úlohy formálne, no reálne k úprave pomerov nedošlo - podstúpila krátkodobú hospitalizáciu vo W., zamestnala sa v spol. I., kde s ňou bol ukončený pracovný pomer v skúšobnej dobe z dôvodu neuspokojivej dochádzky. Od 24.07.2019 sa matka zamestnala v spol. E., kde bola vedená ako zamestnanec do 30.09.2019. Súčasťou listinných dôkazov bolo i pracovné hodnotenie z uvedenej spoločnosti na matku mal. detí, kde je uvedené, že jej dochádzka nie je plnená na 100%, stáva sa 3-4 krát do mesiaca, že nepríde do práce a neinformuje o svojej neprítomnosti personálneho konzultanta. Lustráciou v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že matka je od 01.10.2019 evidovaná ako matka starajúca sa o dieťa do 6 rokov veku, nie je vedená ako zamestnanec, či SZČO. Matka detí dňa 30.09.2019 získala živnostenské oprávnenie. Konanie rodičov i v tomto prípade vníma ako účelové, nakoľko od 21.03.2019, t.j. od umiestnenia mal. detí v V. neupravili, ani nezmenili svoje pomery, tento krok vykonali bezprostredne pred termínom súdneho pojednávania konaného dňa 02.10.2019. Matka opakovane problém s alkoholom popiera. K písomnému záznamu od odborného lekára G. L. kolízny opatrovník uviedol, že matka ho navštívila až po termíne súdneho pojednávania 10.10.2019, pričom lekár v zázname udáva len vyjadrenia pacientky, nie svoje závery a vyjadrenia k abstinencii matky, alebo o jej pravidelnej ambulantnej liečbe, čo vníma zo strany matky ako účelové konanie. Otec v sledovanom období neprejavil záujem, ani snahu o riešenie aktuálnej rodinnej situácie. Dňa 25.10.2019 otec v telefonickom rozhovore opakovane slovne napádal sociálnu pracovníčku a slovne sa jej vyhrážal, odmietol spoluprácu s SPODaSK. Opakovane sa potvrdilo, že

rodičia každému spolupracujúcemu subjektu udávajú inú informáciu, majú tendenciu obhajovať svoje konanie prenášaním zodpovednosti na iné osoby, inštitúcie a spolupracujúce subjekty, dokonca i na svoje deti. O negatívnych dopadoch na psychické zdravie mal. detí svedčí i prepúšťacia správa mal. N. I. zo dňa 31.10.2019, ktorá bola opakovane hospitalizovaná na pedopsychiatrickom oddelení v U., kde ošetrojúca lekárka uvádza, „je nevyhnutné stabilizovať prostredie, ďalší pobyt v L. nepovažujem za prínos, hrozí riziko, že poruchové správanie bude naďalej pokračovať a progredovať. Samotná pacientka i jej súrodenci sú uzrovaní s umiestnením do CDR“. K argumentácii rodičov uvádza, že otec bol sociálnymi pracovníkmi opakovane kontaktovaný, bol opakovane upovedomený o zistených skutočnostiach v čase pred umiestnením mal. detí do zariadenia, pričom mal od počiatku vedomosť o tom, že iniciátorom procesu a oznamovateľom zanedbávania starostlivosti a fyzického, ako i psychického ubližovania sú samotné mal. deti. Otec neprejavil ochotu navrátiť sa do domáceho prostredia, čo opakovane dôvodil svojimi pracovnými povinnosťami, pričom ho kontaktovali i samotné mal. deti prostredníctvom aplikácie Messenger, ako i telefonicky, otec neprejavil záujem o riešenie aktuálnej rodinnej situácie, vyjadril súhlas s vyňatím mal. detí z rodiny, pričom svoje konanie odôvodnil pracovnými povinnosťami. K námietke rodičov o príčinách syndrómu CAN u detí, kolízny opatrovník uviedol, že príznaky syndrómu CAN nie sú viazané výlučne na obdobie, kedy je na dieťati páchané fyzické, psychické týranie, či zanedbávanie, no jeho dôsledky sú dlhodobé, v niektorých prípadoch až trvalé. U obetí syndrómu CAN je vyšší výskyt úzkostných a emocionálnych porúch a depresii, deti majú maladaptívne problémy, nižšiu sebaúctu, väčší sklon k sebaobetovaniu, pocitu hanby a k sebapoškodzovaniu, čo potvrdzuje i znalecký posudok č. XX/XXXX zo dňa 09.09.2019. Súhlasil, aby odvolací súd vo veci konal bez nariadenia pojednávania.

5. Kolízny opatrovník k vyjadreniu prokurátora uviedol, že sa s ním stotožňuje a navrhuje rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

6. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka sa vyjadrili rodičia a uviedli, že nechápu stanovisko opatrovníka, pretože podľa jasných a špecifikovaných pokynov tieto všetky splnili, od vzniku lapsusu je dostatočne dlhý časový a právne kvalitatívny posun. Kolízny opatrovník napriek tomu zostáva na pôvodných pozíciách a tieto berie za relevantné. Berú to ako neadekvátne poškodzovanie. Znalecký posudok vychádzal zo starých podkladov (mesiac február 2019), ale jeho tzv. relevantné závery boli použité pri rozsudku v mesiaci september 2019. Nie je právne správne, aby kompetentné osoby, ktoré prezentujú právnu ochranu kohokoľvek, brali podozrenie matky ako fakt. V odvolaní sa ohradili len na nepravosti, ktoré sú im kladené za vinu, a reálny aj právny stav je iný. Uvedomili si pochybenia, vykonali nápravu vo všetkých vytknutých veciach. Trvajú na podanom odvolaní.

7. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP z nasledovných dôvodov:

8. Na základe preskúmania rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne skutkovo i právne posúdil. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie a podľa § 387 ods. 2 C.s.p. na ne v plnom rozsahu poukazuje.

9. Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že podľa jeho názoru súd prvej inštancie sa už v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vypořiadal so všetkými dôvodmi podaného odvolania, ktoré dôvody odvolateľa prezentovali už počas konania pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd preto v odpovedi na vznesené námietky odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

10. Odvolací súd súhlasí, že v danom prípade boli splnené všetky zákonné podmienky pre nariadenie ústavnej starostlivosti maloletých tak, ako skonštatoval vo svojom vyjadrení k odvolaniu prokurátor.

11. K rozhodujúcej deklarovanej námietke odvolateľov o potrebe zisťovania aktuálneho stavu ku dňu rozhodovania súdu v nadväznosti na nimi deklarovanú náhlu zmenu, posun v ich správaní a zlepšenie

ich pomerov odvolací súd poukazuje, že v danej veci nešlo o prvý náhle zistený prípad nedostatočnej starostlivosti rodičov o maloletých.

12. Zo spisu (z pripojených spisov rôznych súdov z dôvodu opakovaného sťahovania sa rodiny) vyplýva, že v prípade rodiny I. ide o niekoľkoročný dlhodobý problémový stav. Zanedbávanie starostlivosti o maloletých z dôvodu nadmernej konzumácie alkoholu matkou bolo zistené už v roku 2012, kedy vtedy príslušný kolízny opatrovník maloletých (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny D. R.) na pojednávaní v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým upozornil, že matka má problémy s alkoholom a navrhol preto nariadenie dohľadu nad výchovou maloletých, čomu Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom zo dňa 19.07.2012 č.k. 6P/87/2011-100 vyhovel. Ďalší príslušný orgán Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny F. podal súdu dňa 13.02.2014 v rámci vykonávaného dohľadu správu, že výchovné opatrenie neplní svoj účel a už vtedy zvažoval navrhnúť nariadenie ústavnej starostlivosti maloletých. Napokon pre zistené nedostatky v starostlivosti rodičov o deti navrhol v roku 2014 uloženie povinnosti matke podrobiť sa psychiatrickému poradenstvu. Dňa 20.03.2015 uznesením č.k. 26P/39/2015-42 boli maloleté deti predbežným opatrením na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny F. umiestnené do starostlivosti zariadenia O. a Okresný súd F. začal bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny F. zároveň v roku 2015 podal na matku trestné oznámenie za ublíženie na zdraví maloletému dieťaťu a zanedbávanie zdravotnej starostlivosti, pričom poukazoval, že rodičia nespupracujú so školskými zariadeniami. Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením zo dňa 24.10.2016, č.k. 1P/38/2016-252 ústavnú starostlivosť maloletých nenariadil, ale dočasne odňal matke deti z osobnej starostlivosti a uložil im výchovné opatrenie - pobyt v zariadení O.. na obdobie 6 mesiacov, ktoré uznesením zo dňa 02.05.2017 predĺžil na dobu do 30.06.2017. Po vrátení sa detí zo zariadenia do domáceho prostredia bolo uznesením zo dňa 18.07.2017 č.k. 1P/44/2017-115 deťom a rodičom uložené výchovné opatrenie podrobiť sa sociálnemu poradenstvu. Uznesením zo dňa 14.02.2018 sp.zn. 1P/106/2018 bolo výchovné opatrenie podrobiť sa sociálnemu poradenstvu zrušené a zároveň bol znovu nariadený dohľad nad výchovou maloletých. Výchovné opatrenie však opakovane nesplnilo svoj účel.

13. Z uvedenej histórie je zrejme, že k náprave pomerov v správaní matky k deťom počas poskytnutého obdobia 7 rokov napriek všetkým možným opatreniam zo strany súdu a príslušných orgánov sociálnoprávnej ochrany detí nedošlo, naopak situácia sa vystupňovala až tak, že samé deti využili posledné možné riešenie a oznámili zanedbávanie starostlivosti, fyzické, ako i psychické ubližovanie príslušným sociálnym orgánom. Preto je ťažko uveriť tvrdeniu rodičov v odvolaní, že v priebehu krátkeho obdobia - od marca 2019 do októbra 2019- u nich došlo k absolútnemu obratu a náhlejšej zmene v prístupe k deťom (ktorý nebolo možné dosiahnuť 7 rokov). Z vyjadreného postoja rodičov v odvolaní je evidentné, že tieto zistené výrazné nedostatky v starostlivosti o deti zľahčujú, keď tieto v odvolaní označujú ako „lapsus“, teda ojedinelé náhodné pochybenie. V tomto prípade však vychádzajúc zo skutočností zistených z pripojených spisov, zo správ všetkých zúčastnených kolíznych opatrovníkov, zistení od susedov, pohostinských zriadení, školských zariadení, lekárov a pod. v spojení so znaleckým posudkom ide zrejme o dlhodobé, opakované zlyhávajúce rodičov v oblasti plnenia ich základnej povinnosti riadne sa starať o svoje deti.

14. Z pripojených spisov vyplýva, že už v minulosti vo viacerých vedených súdnych konaniach sa rodičia bránili rovnakými skutkovými tvrdeniami o zlepšení správania, posune, sľubmi o náprave a spolupráci, preto odvolací súd ich aktuálne opakované tvrdenia o zlepšení pomerov a o nepravdivosti tvrdení orgánov považuje za nepreukázané a účelové. Za tejto situácie už nie je možné riskovať a vyčkávať, či nedôjde u matky opäť k recidíve, ale je v záujme maloletých detí zasiahnuť konečne ráznym spôsobom a vytvoriť maloletým deťom stabilné podmienky pre riadny vývoj a kognitívne, sociálne aj emocionálne napredovanie a zároveň tak prípadne poskytnúť časový priestor na tentoraz skutočné a preukázané vytvorenie podmienok pre riadnu výchovu maloletých detí rodičmi.

15. Rodičia v rámci svojej obrany napádali posudok znalca, ktorý súd prvej inštancie použil pri rozhodovaní, pre jeho neaktuálnosť. Posudok znalca na základe objednávky okresného riaditeľstva PZ SR bol vyhotovený ku dňu 09.09.2019. Takto vyhotovený znalecký posudok nemožno v žiadnom prípade označiť za neaktuálny. Podklady, ktoré použil znalec, museli pre zistenie a posúdenie psychického stavu detí v dôsledku správania sa matky prirodzene pochádzať z času pred nariadením neodkladného opatrenia, ktorým boli odňaté matke a odovzdané do starostlivosti zariadenia. Odvolací súd tejto súvislosti poukazuje na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý uviedol, že príznaky syndrómu CAN nie

sú viazané výlučne na obdobie, kedy je na dieťaťati páchané fyzické, psychické týranie, či zanedbávanie, no jeho dôsledky sú dlhodobé, v niektorých prípadoch až trvalé.

16. K polemike rodičov o nevhodnosti premiestňovania detí z aktuálneho zariadenia odvolací súd poukazuje na prepúšťaciu správu z hospitalizácie mal. N. I. z pedopsychiatrického oddelenia FN v U. zo dňa 31.10.2019, kde ošetrujúca lekárka dôrazne upozorňovala, že je nevyhnutné stabilizovať prostredie, ďalší pobyt v L. nepovažuje za prínos, hrozí riziko, že poruchové správanie bude naďalej pokračovať a progradovať. Samotná pacientka i jej súrodenci sú uzrozmenní s umiestnením do CDR. Uvedená listina spomínaná v odvolaní kolízneho opatrovníka bola rodičom detí cestou súdu doručená a mali možnosť sa k nej vyjadriť. Z uvedených skutočností je zrejmé, že zastabilizované prostredie potrebné pre zdravý vývoj maloletých môže poskytnúť ústavná starostlivosť (bez časového obmedzenia) v V..

17. Súd prvej inštancie rozhodol správne aj o vyživovacej povinnosti rodičov, vo vzťahu ku ktorej rodičia neuviedli žiadne rozhodné námietky, naopak uvádzali, že sa nevyhýbajú povinnosti podľa § 62 ods. 1-5 Zákona o rodine. K ich námietke, že sú ochotní prispievať sumou 333,48 EUR na dobu 6 mesiacov od rozhodnutia súdu, odvolací súd poukazuje na základné rozhodnutie o nariadení ústavnej starostlivosti a na charakter ústavnej starostlivosti, ktorá nemá časové obmedzenie. Rovnako nemôže mať časové obmedzenie ani plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom. Nižšie výživné, ako je zákonom určené minimálne výživné (§ 62 ods. 3 zákona o rodine), ani nie je možné rodičom určiť.

18. Odvolací súd tak nezistil žiadne nedostatky v napadnutom rozhodnutí, a preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť.

19. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

20. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods.1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Civilný mimosporový poriadok v ustanovení § 52 upravuje základnú zásadu náhrady trov konania v mimosporovom procese, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

22. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloleťému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, príkazom pohľadávky z účtu v banke, príkazom iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleťého, styk s maloleťým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloleťému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok a to odňatím maloleťého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloleťým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloleťého prevziať.